

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi väliaikaisesta epidemiakorvauksesta ja toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi väliaikaisesta epidemiakorvauksesta ja toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (HE 105/2020 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 19/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

väliaikaisesta epidemiakorvauksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään väliaikaisesta epidemiakorvauksesta, jolla tuetaan taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevia henkilöitä ja perheitä covid-19-epidemiasta johtuvien rajoitustoimien aiheuttamien kustannusten vuoksi.

2 §

Oikeus tukeen

Oikeus tukeen on sellaisilla henkilöillä ja perheillä, joilla on ollut oikeus toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuun perustoimeentulotukeen 1 päivän maaliskuuta ja 31 päivän heinäkuuta 2020 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien sekä tuen maksukuukautta edeltävän kuukauden aikana.

Eduskunnan vastaus EV 101/2020 vp

Oikeus tukeen Ahvenanmaalla on sellaisilla henkilöillä ja perheillä, joilla on ollut oikeus toimeentulotuesta annetun lain 6 ja 7 §:ssä, jota sovelletaan toimeentulotuesta annetun lain soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annetun maakuntalain (Ålands författningssamling 1998:66) nojalla, tarkoitettuun perustoimeentulotukeen 1 päivän maaliskuuta ja 31 päivän heinäkuuta 2020 välisenä aikana nämä päivät mukaan lukien sekä tuen maksukuukautta edeltävän kuukauden aikana.

Syyskuun tukioikeuden osalta oikeus tukeen edellyttää kuitenkin, että henkilöillä ja perheillä on ollut 1 tai 2 momentissa tarkoitettua tavoin oikeus perustoimeentulotukeen 1 päivän maaliskuuta ja 31 päivän heinäkuuta 2020 välisenä aikana sekä elokuun 2020 aikana.

3 §

Ohjaus ja johto sekä toimeenpano

Tämän lain mukaisen tukitoiminnan yleinen ohjaus ja johto kuuluvat sosiaali- ja terveysministeriölle. Lain toimeenpanosta vastaa Kansaneläkelaitos.

4 §

Tuen myöntäminen

Kansaneläkelaitos tutkii oikeuden tukeen ja myöntää tuen ilman erillistä hakemusta Kansaneläkelaitoksella olevien, perustoimeentulotukea koskevien ratkaisutietojen perusteella. Tuki myönnetään määräaikaaisesti kuukaudeksi kerrallaan.

Kansaneläkelaitos myöntää tuen Ahvenanmaalla asuvien osalta saatuaan käyttöönsä tuen myöntämiseksi välttämättömät tiedot Ahvenanmaalta.

5 §

Tuen määrä ja maksaminen

Tuen määrä on 75 euroa kuukaudelta henkilöä kohden. Tukeen oikeutettujen henkilöiden lukumääränä käytetään tukioikeutta edeltävän kuukauden perustoimeentulotukipäätöksen mukaisista henkilömääriä. Syyskuun osalta tukioikeutta edeltävän kuukauden perustoimeentulotukeen oikeutettujen henkilöiden lukumääränä käytetään elokuun perustoimeentulotukipäätöksen mukaisista henkilömääriä.

Tuki maksetaan tuen saajan tai, kun tukea maksetaan perheelle, toimeentulotukea hakeneen perheenjäsenen perustoimeentulotuen maksamista varten ilmoittamalle tilille.

Syyskuun 2020 tuki maksetaan lokakuun tuen yhteydessä. Loka-, marras- ja joulukuussa 2020 tuki maksetaan kunkin kuukauden 16. päivänä. Jos tieto tukioikeudesta ilmenee siten, ettei maksua ehditä toimeenpanna säännönmukaisena maksupäivänä, tuki maksetaan loka-joulukuun välisenä aikana viimeistään seuraavan kuukauden säännönmukaisena maksupäivänä.

Eduskunnan vastaus EV 101/2020 vp

6 §

Tukea koskeva päätös

Kansaneläkelaitos antaa kirjallisen päätöksen tuen myöntämisestä, hylkäämisestä ja tuen takaisinperimisestä.

Päätöksen tiedoksi antamisesta säädetään Kansaneläkelaitoksesta annetun lain (731/2001) 20 a §:ssä.

7 §

Menettelysäännökset ja muutoksenhaku

Tukeen sovelletaan, mitä säädetään oikeuden tai etuuden siirtämisestä toiselle sairausvakuutuslain (1224/2004) 15 luvun 15 §:n 2 momentissa sekä etuuden takaisinperinnästä mainitun luvun 18 §:ssä ja takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta 19 §:ssä. Tukeen sovelletaan myös, mitä säädetään muutoksenhausta, itseoikaisusta ja päätöksen poistamisesta sairausvakuutuslain 17 luvussa sekä asiakkaan oikeudesta saada tietoja, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta mainitun lain 19 luvussa. Kansaneläkelaitos käyttää etuutta myöntäessään hallussaan olevia tietoja toimeentulotuesta annetun lain 6 ja 7 §:n mukaan määräytyvästä perustoimeentulotukioikeudesta. Tämän lain mukaista tukea ei saa ulosmitata.

8 §

Rahoitus

Etuus maksetaan valtion varoista. Sosiaali- ja terveysministeriö korvaa Kansaneläkelaitokselle tämän lain nojalla suoritettavista etuuksista aiheutuvat kustannukset.

Valtio maksaa ennakot kunkin kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä Kansaneläkelaitoksen arvioimien etuuskulujen mukaan kuitenkin siten, että lokakuun valtion ennakko maksetaan ennen etuuden maksupäivää. Toteutuneiden etuuskulujen ja suoritettujen ennakoiden erotus otetaan huomioon maksukuukautta seuraavan kolmannen kuukauden valtion ennakoiden suoritukseen yhteydessä.

9 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020. Tätä lakia sovelletaan jo ennen sen voimaantuloa ja sen voimassaolon päätyttyä tukeen, jota myönnetään syys-, loka-, marras- ja joulukuulta 2020.

Laki

toimeentulotuesta annetun lain 11 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 11 §:n 2 momentin 8 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1172/2018, ja
lisätään väliaikaisesti 11 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 49/2005, 1218/2005, 583/2007, 1107/2016 ja 1172/2018, uusi 9 kohta seuraavasti:

11 §

Huomioon otettavat tulot

Tuloina ei kuitenkaan oteta huomioon:

- 8) opintotukilain (65/1994) 11 §:n 7 momentin mukaan maksettavaa opintorahan oppimateriaalilisää;
9) väliaikaisesta epidemikorvauksesta annetussa laissa (/) tarkoitettua tukea.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____ ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2020.

Laki

tuloverolain 92 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään väliaikaisesti tuloverolain (1535/1992) 92 §:ään siitä lailla 528/2005 kumotun 20 kohdan tilalle uusi 20 kohta seuraavasti:

92 §

Verovapaat sosiaalietuudet

Veronalaista tuloa eivät ole:

Eduskunnan vastaus EV 101/2020 vp

20) väliaikaisesta epidemiakorvauksesta annetussa laissa (/) tarkoitettu tuki;

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2021. Tätä lakia sovelletaan vuosien 2020 ja 2021 verotuksessa.

Helsingissä 30.9.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri